

Vec C-569/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

30. október 2020

Vnútroštátny súd:

Specializiran nakazatelen sād

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. október 2020

Obžalovaný:

IR

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Trestné konanie v neprítomnosti obžalovaného. Určenie druhu konania v neprítomnosti (článok 8 ods. 2 a 4 smernice 2016/343). Opravné prostriedky proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti podľa článku 9 smernice 2016/343.

Predmet a právny základ konania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad ustanovení smernice 2016/343 a rámcového rozhodnutia 2009/299.

Základom návrhu je článok 267 ZFEÚ.

Prejudiciálne otázky

Majú sa článok 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343 v spojení s jej odôvodneniami 36 až 39 a článok 4a ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia 2009/299 v spojení s jeho odôvodneniami 7 až 10 vykladať v tom zmysle, že zahŕňajú prípad, v ktorom bol obžalovaný informovaný o obžalobe, ktorá bola proti nemu podaná, v jej pôvodnom znení, a potom v dôsledku svojho úteku objektívne nemôže byť informovaný o súdnom konaní a zastupuje ho obhajca ustanovený *ex offico*, s ktorým vôbec nie je v kontakte?

V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku záporná, je vnútroštátna právna úprava (§ 423 ods. 1 a 5 NPK), podľa ktorej proti vyšetrovacím opatreniam vykonaným v neprítomnosti a proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti nie je prípustný opravný prostriedok, ak sa obžalovaný po informovaní o pôvodnej obžalobe skrýva, a preto nemohol byť informovaný ani o čase a mieste súdneho konania, ani o dôsledkoch jeho neúčasti, zlučiteľná s článkom 9 v spojení s článkom 8 ods. 4 druhou vetou smernice 2016/343 a článkom 4a ods. 3 v spojení s článkom 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2009/299?

V prípade, ak je odpoveď na druhú otázku záporná, má článok 9 smernice 2016/343 v spojení s článkom 47 Charty priamy účinok?

Uvádzané právne predpisy Únie a judikatúra

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie neviny a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 2016, s. 1; ďalej len „smernica 2016/343“), najmä jej odôvodnenia 36 až 39 a jej články 8 až 10.

Rámcové rozhodnutie Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 o zmene a doplnení rámcových rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a o posilnení procesných práv osôb, podpore uplatňovania zásady vzájomného uznávania, pokiaľ ide o rozhodnutia vydané v neprítomnosti dotknutej osoby na konaní (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24; ďalej len „rámcové rozhodnutie 2009/299“), najmä článok 4a ods. 1 písm. d) a článok 4a ods. 3, bod 3.4 písmena d) tlačiva.

Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 2016, s. 389; ďalej len „Charta“), najmä článok 47.

Uvádzané vnútroštátne predpisy

Nakazateľno-procesualen kodeks (Trestný poriadok, ďalej len „NPK“), najmä § 423 ods. 1 a 5 a § 425 ods. 1.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Proti IR bola podaná obžaloba pre trestný čin podľa § 321 ods. 3 Nakazateľen kodeks (Trestný zákon, ďalej len „NK“), lebo v období od augusta 2010 do 24. februára 2011 na území Bulharskej republiky, resp. na území Gréckej republiky spolu s ďalšími jedenástimi osobami údajne pôsobil v rámci zločineckej skupiny, ktorá [údajne] v úmysle páchať trestnú činnosť vo veľkom rozsahu prepravovala neokolkovaný tovar podliehajúci spotrebnej dani (cigarety) cez štátne hranice a rozširovala ho v tuzemsku. Bola proti nemu tiež podaná obžaloba pre sekundárny trestný čin – trestný čin podľa § 234 ods. 2 bodu 3 NK – z dôvodu, že v období od 15. do 24. februára 2011 pomáhal pri dovoze 373 490 neokolkovaných balíčkov cigariet v hodnote 2 801 175 levov (BGN), pričom predmet skutku mal mimoriadne veľkú hodnotu a skutok bol rovnako závažný. Za prvý trestný čin možno uložiť „trest odňatia slobody“ najmenej na tri roky a za druhý trestný čin možno uložiť minimálne dvojročný „trest odňatia slobody“.
- 2 Počas vyšetrovania sa nepodarilo zistiť, kde sa IR zdržiava, a preto bolo na neho vyhlásené pátranie. V inom konaní už bol vydaný európsky zatykač. Neskôr bolo zistené, kde sa zdržiava. Obžaloba mu bola osobne odovzdaná, pričom ho zastupoval obhajca, ktorého splnomocnil. IR sa rozhodol nevypovedať. Uviedol len adresu, na ktorej ho možno zastihnúť.
- 3 Obžaloba bola podaná na súde. Súd sa opäť pokúšal predvolať IR na pojednávanie. Nepodarilo sa mu zastihnúť ho, a to ani na adrese, ktorú uviedol. Splnomocnený obhajca sa vzdal obhajoby pre neexistenciu kontaktu. Súd najprv určil ustanoveného obhajcu a po tom, čo sa tento obhajca vzdal obhajoby, určil ďalšieho ustanoveného obhajcu. IR a jeho noví obhajcovia sa nikdy nestretli. Naposledy ustanovená obhajkyňa uvádza, že sa nepokúšala spojiť s jeho príbuznými. V zásade nie je jasné, či IR vie, že na súde sa prejednáva obžaloba podaná proti nemu a že mu bol *ex offo* ustanovený obhajca.

- 4 Súd nariadil vzatie IR do vyšetrovacej väzby a vydal európsky zatykač. Nebolo zistené, kde sa IR zdržiava. Súd, ktorý tento [zatykač] vydal, ho následne zrušil, keďže existovali určité pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s rámcovým rozhodnutím 2002/584 a so smernicou 2012/13, pokiaľ ide o právo byť informovaný. Bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania (C-649/19).
- 5 Z procesnoprávných dôvodov (nedostatky vo vyhotovení obžaloby) bola súdna fáza ukončená. Po podaní novej obžaloby bola súdna fáza obnovená. Napriek intenzívnemu pátraniu, a to aj prostredníctvom príbuzných, bývalých zamestnávateľov a mobilných operátorov, sa opäť nepodarilo zistiť, kde sa IR zdržiava. Na prvom pojednávaní bola nastolená otázka, či sa má vec prejednať v neprítomnosti IR, najmä pokiaľ ide o jeho práva v tomto konaní v neprítomnosti, ako aj o to, do akej miery by bol prípadný odsudzujúci rozsudok pre neho záväzný.
- 6 Podľa stanoviska účastníkov konania – ktoré súd podporuje – sa má vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti IR.
- 7 Treba posúdiť otázku, či je konajúci súd povinný jednoznačne určiť, aký vplyv má toto konanie v neprítomnosti na práva IR; konkrétne či IR môže napadnúť prípadný odsudzujúci rozsudok s odôvodnením, že tento rozsudok bol v dôsledku trestného konania uskutočneného v neprítomnosti vydaný v rozpore s jeho právom byť osobne prítomný.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 8 Obhajoba považuje také napadnutie za možné, zatiaľ čo prokuratúra sa nevyjadřila.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

O prípustnosti prejudiciálnych otázok

- 9 Po prvé vnútroštátny súd začína proti IR konanie v neprítomnosti. To znamená, že uplatňuje ustanovenia článku 8 smernice 2016/343. Súd má teda právny záujem vedieť, aký druh konania v neprítomnosti uskutočňuje, či je to variant podľa článku 8 ods. 2 alebo variant podľa článku 8 ods. 4 prvej vety smernice 2016/343.
- 10 Po druhé návrh na začatie prejudiciálneho konania sa podáva aj so zreteľom na zodpovednosť vnútroštátneho súdu podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343, a to preto, aby bolo možné IR v prípade, ak bude zatknutý na účely výkonu prípadného odsudzujúceho rozsudku, informovať, či môže podať opravný prostriedok proti tomuto rozsudku.
- 11 Informácie podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 musí poskytnúť samotný vnútroštátny súd, keďže rozhodol, že uskutoční trestné konanie

v neprítomnosti IR. Preto má vnútroštátny súd najlepšie predpoklady na to, aby posúdil, za akých podmienok sa má toto konanie v neprítomnosti uskutočniť – či za podmienok stanovených v článku 8 ods. 2 písm. b) a v článku 8 ods. 3 smernice 2016/343, podľa ktorých by IR, ktorý bol odsúdený v neprítomnosti, nemohol podať nijaký opravný prostriedok, alebo za podmienok stanovených v článku 8 ods. 4 smernice 2016/343, podľa ktorého by mohol podať opravný prostriedok. Na zodpovedanie tejto otázky vnútroštátny súd potrebuje usmernenie Súdneho dvora.

- 12 Ak bude vydaný odsudzujúci rozsudok, bolo by veľmi pravdepodobné, že by sa vydal európsky zatykač na vykonanie „trestu odňatia slobody“, ktorého dĺžka bude vzhľadom na závažnosť skutkov, ktoré sa obžalovanému kladú za vinu, pravdepodobne viac ako štyri mesiace. V tomto zatykači treba jednoznačne uviesť, ktorý variant konania v neprítomnosti sa uskutočnil [bod 2 písmena d) tlačiva]. V závislosti od tohto údajá treba prípadne poskytnúť záruku opravného prostriedku podľa bodu 3.4 písmena d) tlačiva.
- 13 Podľa vnútroštátneho práva prokuratúra vydáva európsky zatykač na vykonanie trestu bez akejkoľvek účasti súdu – či už pri vydaní, alebo pri neskoršom preskúmaní. V tomto smere prokuratúra rozhoduje, čo sa v tomto zatykači uvedie.
- 14 Podľa bodov 35 a 36 rozsudku Súdneho dvora z 12. decembra 2019, [ZB (Prokurátor kráľa v Bruseli)] C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, je v súlade s právom, ak sa súd nepodieľa na vystavení európskeho zatykača na vykonanie trestu, keďže tento zatykač nadväzuje na rozsudok, v rámci ktorého súd zabezpečil, aby boli práva odsúdenej osoby dodržané. Z tohto hľadiska je konajúci súd povinný v priebehu konania uskutočneného v neprítomnosti, najmä pri rozhodovaní o jeho uskutočnení, jednoznačne určiť, ktorý variant konania v neprítomnosti uskutočňuje: variant, ktorý umožňuje podať následne opravný prostriedok, alebo variant, ktorý to neumožňuje. Prokuratúra by sa tak pri vydávaní európskeho zatykača mohla odvolať na rozhodnutie súdu. V opačnom prípade by o tejto dôležitej otázke rozhodovala len prokuratúra, čo by odporovalo zásade, že podľa rámcového rozhodnutia 2002/584 musí existovať možnosť, aby všetky rozhodnutia mohli preskúmať súdy, ktoré sa musia podieľať aspoň na jednej z dvoch úrovní právnej ochrany: buď pri vydávaní vnútroštátneho zatykača, alebo [pri vydávaní] európskeho zatykača.
- 15 Ak by sa konštatovalo, že vnútroštátny súd môže položiť otázky Súdnemu dvoru Európskej únie až po vydaní odsudzujúceho rozsudku, znamenalo by to, že tento súd by ich vôbec nemohol položiť. Podľa vnútroštátnych predpisov by sa vydaním tohto odsudzujúceho rozsudku právoplatne rozhodlo o všetkých procesnoprávných otázkach týkajúcich sa spôsobu, akým sa účastníci konania podieľajú na konaní, vrátane konania v neprítomnosti. Súd, ktorý vo veci rozhodol, by nemohol opakovane prejednať tieto otázky. Mohol by sa nimi zaoberať len vyšší súd, ak obhajoba alebo prokuratúra podá na tomto súde opravný prostriedok.

- 16 Z praktického hľadiska by to znamenalo, že prvostupňovému súdu, ktorý rozhodol o uskutočnení konania v neprítomnosti, by sa odňala možnosť požiadať Súdny dvor Európskej únie, aby objasnil, ktoré konkrétne ustanovenie článku 8 smernice 2016/343 sa uplatní na prípad, o ktorý ide v konaní vo veci samej.
- 17 Ak by sa [naopak] konštatovalo, že informácie podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343 sa majú poskytnúť až pri zatknutí osoby odsúdenej v neprítomnosti, znamenalo by to, že tieto informácie by mohla poskytnúť len prokuratúra bez akejkoľvek účasti súdu. Prokuratúra zároveň v zásade nie je povinná informovať osobu odsúdenú v neprítomnosti o jej právach a navyše vzhľadom na to, že nie je súdom, nemá možnosť položiť Súdnemu dvoru otázky týkajúce sa týchto informácií.
- 18 Z vyššie uvedeného vyplýva, že vnútroštátny súd má právny záujem požiadať Súdny dvor Európskej únie o prejudiciálne rozhodnutie týkajúce sa vyššie uvedených otázok.

O odvolaní sa na smernicu 2016/343 a rámcové rozhodnutie 2009/299

- 19 Ak by bol IR odsúdený v neprítomnosti, uplatniteľné právo by záviselo od miesta jeho zatknutia.
- 20 Ak by bol zatknutý v tuzemsku, uplatnil by sa článok 9 v spojení s článkom 8 smernice 2016/343.
- 21 Ak by bol zatknutý v inom členskom štáte na základe európskeho zatykača, uplatnil by sa článok 4a rámcového rozhodnutia 2009/299, pokiaľ ide o záruku, ktorá sa má poskytnúť podľa tohto článku.

Vysvetlenia týkajúce sa prvej otázky

- 22 Nie je jasné, aký je presný obsah požiadavky, aby bol obžalovaný „informovan[ý] o súdnom konaní“ podľa článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343. Na jednej strane sa v [tretej] vete odôvodnenia 36 uvádza, že pod týmto informovaním by sa malo rozumieť, že obžalovanej osobe „bola doručená úradná informácia o čase a mieste konania tak, že sa mohla o súdnom konaní dozvedieť“. V konaní vo veci samej IR trvalo opustil adresu, ktorú oznámil orgánom činným v trestnom konaní, a intenzívne pátranie po ňom bolo neúspešné. Preto nedostal tieto informácie. Na druhej strane v odôvodnení 38 sa poukazuje na to, že pri zvažovaní, či je spôsob poskytnutia informácií vhodný, sa má vziať do úvahy snaha justičných orgánov, ako aj snaha dotknutej osoby, zatiaľ čo v odôvodnení 39 je konkrétne spomenutý útek, ku ktorému došlo v konaní vo veci samej.
- 23 Táto nejasnosť sa týka aj článku 4a ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia 2009/299, ktorého obsah je zhodný s obsahom článku 8 ods. 2 písm. b) smernice. Odôvodnenia 7 až 9 rámcového rozhodnutia sú [z obsahového hľadiska] tiež zhodné s odôvodneniami 36 až 39 smernice.

- 24 V konaní vo veci samej justičné orgány vynaložili potrebnú snahu, aby zistili, kde sa obžalovaný zdržiava, zatiaľ čo on sám chcel utiecť. Po pôvodnom pátraní bolo zistené, kde sa zdržiava, a bol informovaný o obžalobe, pričom uviedol trvalú adresu, a potom opäť zmizol. Za týchto okolností vzniká otázka, či došlo k riadnemu informovaniu o súdnom konaní v zmysle článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343 a článku 4a ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia 2009/299, keďže skutočná absencia takého informovania bola spôsobená len vedomým rozhodnutím obžalovaného utiecť. Na druhej strane útek obžalovaného sa výslovne spomína v odôvodnení 39, ako aj v článku 8 ods. 4, čo vylučuje riadne informovanie podľa článku 8 ods. 2 smernice 2016/343, pričom tento útek nie je uvedený ako kritérium v rámcovom rozhodnutí 2009/299.
- 25 Stručne povedané, sú v prípade informovania o pôvodnej obžalobe, keď justičné orgány následne nemôžu informovať obžalovaného o súdnom konaní len z dôvodu jeho úteku, splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343 a v článku 4a ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia 2009/299, takže treba predpokladať, že bol obžalovaný bol „informovan[ý] o súdnom konaní“?
- 26 Nie je jasné, aký je obsah požiadavky podľa článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343, podľa ktorého neprítomného obžalovaného „zastupuje splnomocnený obhajca, ktorého určila buď podozrivá, alebo obvinená osoba, alebo štát“. Znenie článku 4a ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia 2009/299 je podobné.
- 27 IR si v konaní vo veci samej zvolil obhajcu, ten sa však po tom, čo IR utiekol, vzdal obhajoby. Najprv mu bol *ex offico* ustanovený (podľa formulácie použitej v článku 8 ods. 2 písm. b) smernice 2016/343 „urč[ený]... štát[om]“) iný obhajca a po tom, čo sa tento obhajca vzdal obhajoby, bol ustanovený ďalší obhajca, ktorý ho v súčasnosti v konaní vo veci skutočne zastupuje. IR nevie o tomto obhajcovi a nikdy s ním nebol v kontakte. Tento obhajca sa nepokúsil kontaktovať ho, napríklad prostredníctvom jeho príbuzných. Možno za týchto okolností predpokladať, že IR obhajuje „splnomocnený obhajca“?

Vysvetlenia týkajúce sa druhej otázky

- 28 Druhá otázka sa kladie subsidiárne pre prípad, že Súdny dvor odpovie na prvú otázku záporne, lebo to by znamenalo, že článok 8 ods. 2 písm. b) a článok 8 ods. 3 smernice 2016/343 by sa v konaní vo veci samej neuplatnili, takže na obžalovaného by sa vzťahovali záruky podľa článku 8 ods. 4 druhej vety a článku 9 smernice 2016/343. V tomto prípade by bolo sporné, či vnútroštátny zákon poskytuje potrebné opravné prostriedky, ktoré predpisuje právo Únie.
- 29 Konkrétnejšie: ak sa začne vnútroštátne konanie podľa § 423 ods. 1 NPK, podľa kritérií obsiahnutých v tomto ustanovení sa konanie v neprítomnosti neobnoví a osoba, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti, nemôže podať žiadny (a už vôbec nie účinný) opravný prostriedok. Preto existujú pochybnosti, či je § 423 ods. 1 NPK zlučiteľný s článkom 8 ods. 4 a článkom 9 smernice.

30 Ak sa vydá európsky zatykač, ako výsledok záruky, ktorá sa má poskytnúť podľa bodu 3.4 písmena d) tlačiva európskeho zatykača, sa začne osobitné obnovené konanie. V prejednávacom prípade je sporné, či je § 423 ods. 5 NPK v súlade s článkom 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2009/299, keďže oslobodzuje Varchoven [kasacionen] sád (Najvyšší kasačný súd, Bulharsko) od povinnosti dodržať záruku, ktorú prokuratúra prevzala pri vydaní európskeho zatykača. Varchoven sád (Najvyšší súd) by teda uplatnil vnútroštátny zákonný predpis, konkrétne § 423 ods. 1 NPK, a trestná vec odsúdeného IR by zasa nebola prejednaná v novom konaní.

Vysvetlenia týkajúce sa tretej otázky

31 Všetky tieto otázky sledujú jeden praktický cieľ: vnútroštátny súd má byť schopný jednoznačne určiť, aký druh konania v neprítomnosti sa uskutočňuje, aby bolo jasné, či by IR v prípade, ak by bol odsúdený v neprítomnosti, mohol podať proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti účinné opravné prostriedky.

32 Tento praktický cieľ sa odvodzuje od povinnosti podľa článku 8 ods. 4 druhej vety smernice 2016/343: vnútroštátny súd, ktorý rozhodol o uskutočnení konania v neprítomnosti IR, musí jednoznačne určiť, či IR má uznané právo na ochranu pred prípadným odsudzujúcim rozsudkom vydaným v jeho neprítomnosti. To si však tiež vyžaduje jednoznačne určiť, v čom spočíva táto ochrana.

33 Zároveň existuje úzka súvislosť medzi charakterom konania, v ktorom bol vydaný vnútroštátny zatykač (konkrétne odsúdenia v neprítomnosti), a prvkami, ktoré sú súčasťou európskeho zatykača. V závislosti od druhu konania v neprítomnosti sa určí, ktorý zo štyroch druhov záruk podľa článku 4a rámcového rozhodnutia 2009/299 [písmeno d) tlačiva] sa má poskytnúť. To vyplýva z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie týkajúcej sa účasti súdu na konaní o vydaní európskeho zatykača, ktorý podľa vnútroštátneho práva vydáva len prokuratúra.

34 Na tento účel je potrebné, aby vnútroštátny súd v prípade, ak by sa domnieval, že na konanie v neprítomnosti vo veci samej sa vzťahuje variant podľa článku 8 ods. 4 prvej vety smernice 2016/343, poukázal na existenciu a uplatniteľnosť účinných opravných prostriedkov podľa druhej vety. Na to však nepostačuje, aby Súdny dvor preukázal len nezlučiteľnosť § 423 ods. 1 a ods. 5 NPK s právom Únie. V tomto prípade by sa osoba, ktorá bola odsúdená v neprítomnosti, opäť nemohla domáhať právnej ochrany: vnútroštátna zákonná úprava jej takú ochranu neposkytuje, a ak by sa konštatovalo, že táto právna úprava nie je v súlade s právom Únie, nemalo by to za následok, že by boli dostupné opravné prostriedky.

35 Na tento účel je potrebné určiť, či má článok 9 smernice 2016/343 priamy účinok.

36 V prejednávacom prípade je výklad v súlade s právom Únie možný len vtedy, keď sa IR odovzdá pomocou európskeho zatykača na vykonanie trestu, ktorý mu bol uložený. Potom by sa § 422 ods. 1 bod 6 a § 423 ods. 5 NPK na základe odpovede na druhú otázku mohli vykladať v tom zmysle, že sa majú uplatniť nielen na

osoby, ktoré boli odovzdané na základe vydávacieho konania, ale aj na osoby, ktoré boli odovzdané na základe európskeho zatykača, keďže konanie podľa rámcového rozhodnutia 2002/584 je samo osebe určitým druhom zjednodušeného vydania. To by znamenalo, že bulharský súd je viazaný zárukou poskytovanou podľa článku 4a ods. 1 písm. d) rámcového rozhodnutia 2009/299, teda zárukou, ktorej obsah určil Súdny dvor Európskej únie, a nie bulharský Varchoven sád (Najvyšší súd).

- 37 Ak by bol IR na druhej strane po svojom odsúdení zatknutý v tuzemsku, platilo by pre neho ustanovenie § 423 ods. 1 NPK. Toto ustanovenie sa nedá vyložiť v súlade s právom Únie, keďže vymedzuje vnútroštátne kritérium pre [konanie v] neprítomnosti, a nie kritérium podľa článku 8 smernice 2016/343. Nemožno ho vykladať *contra legem*. Bolo by možné neuplatniť ho len v prípade, ak ustanovenie, ktoré mu odporuje (článok 9 v spojení s článkom 8 ods. 4 v spojení s článkom 8 ods. 2 smernice 2016/343), má priamy účinok.
- 38 Súdny dvor už rozhodol, že článok 47 Charty má priamy účinok (rozsudok zo 14. mája 2020, [Staatsanwaltschaft Offenburg,] C-615/18, EU:C:2020:376, bod 72). Zásada práva na účinný prostriedok nápravy pred súdom je však konkretizovaná v ustanovení sekundárneho práva Únie, konkrétne v článku 9 smernice 2016/343. Z toho vyplýva otázka, či toto ustanovenie samo osebe alebo v spojení s článkom 47 Charty má priamy právny účinok.
- 39 Článok 9 smernice 2016/343 bezpochyby priznáva jednotlivcom právo, ktorého sa môžu dovolávať vo vzťahu k štátnym orgánom činným v trestnom konaní; kogentne a jednoznačne stanovuje podmienky, za ktorých toto právo vzniká (obžalovaný nebol prítomný na súdnom konaní a neboli splnené podmienky stanovené v článku 8 ods. 2), pričom „jednoznačne ukladá povinnosť dosiahnuť presne vymedzený výsledok“ (rozsudok zo 6. novembra 2018, [Bauer a Willmeroth,] C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 72). Týmto výsledkom je taký opravný prostriedok, „ktorý umožní nové posúdenie skutkovej podstaty veci“ (článok 9 smernice 2016/343). Toto ustanovenie pritom stanovuje alternatívu: „... aby... podozrivé alebo obvinené osoby... mali právo na nové súdne konanie alebo iný zákonný opravný prostriedok...“.
- 40 Ustanovenia článku 9 tejto smernice a § 423 ods. 1 NPK rovnakým spôsobom vymedzujú právo osoby odsúdenej v neprítomnosti na nové súdne konanie, uznávajú toto právo, pričom podrobne nestanovujú jeho konkrétnu podobu, teda či musí ísť o úplne nové súdne konanie, alebo len o podanie opravného prostriedku. Pokiaľ má vnútroštátne ustanovenie § 423 ods. 1 NPK priamy účinok – uplatňuje sa totiž spolu s § 425 NPK, teda s ustanovením, ktoré upravuje konkrétny druh obnovy konania –, vzniká otázka, či možno predpokladať, že článok 9 smernice 2016/343 má priamy účinok, v dôsledku ktorého ho možno uplatniť namiesto § 423 ods. 1 NPK a spolu s § 425 NPK.
- 41 Konkrétnejšie [vzniká otázka], či je možné uznať právo na obnovu konania podľa článku 9 smernice 2016/343 a potom určiť druh obnovy konania podľa § 425

ods. 1 NPK: nové konanie od prvého stupňa alebo podanie opravného prostriedku proti prvostupňovému alebo druhostupňovému rozhodnutiu.

- 42 Inak povedané, pokiaľ ide o konanie vo veci samej, ak: 1. vnútroštátny súd určí druh konania v neprítomnosti proti IR, pričom stanoví, že toto konanie sa vedie za podmienok stanovených v článku 8 ods. 4 prvej vete smernice, keďže podmienky uvedené v odseku 2 nie sú splnené; 2. vnútroštátny súd označí opravný prostriedok podľa článku 9 v spojení s článkom 8 ods. 4 druhou vetou smernice, konkrétne že IR má v prípade vydania odsudzujúceho rozsudku v neprítomnosti právo len na návrh v lehote šiestich mesiacov od odovzdania kópie rozsudku vydaného v neprítomnosti požiadať a dosiahnuť obnovu konania; 3. konkrétny druh obnovy konania (úplne nové prejednanie veci alebo podanie opravného prostriedku proti odsudzujúcemu rozsudku vydanému v neprítomnosti na prvom alebo druhom stupni) posúdi Varchoven sād (Najvyšší súd), pričom tento druh obnovy konania by určite spočíval v prejednaní obžaloby vo veci za účinnej osobnej účasti IR a obhajcu, ktorého si IR zvolí, bude mať táto záruka právnu hodnotu, pokiaľ by jej základ spočíval len v priamom účinku článku 9 smernice 2016/343?